

Odotettavissa pieni jääkausi

Lappilainen lustotutkija **Mauri Timonen** etsii järvien pohjista ikivanhojen mäntyjen vuosilustoja rakentaakseen ikipuuta, joka kuvaannollisesti kasvaa jääkaudesta nykyaikaan. Se yhdistää samoilla paikoilla eri aikoina kasvaneiden puiden lustot samaan runkoon. Viime keväänä lustokalenteri on jo 7641 vuotta pitkä, mutta tutkija haluaa jatkaa sitä tuhannella vuodella.

"Viime jääkauden huippu oli 10 000 vuotta sitten Kolarin seutuilla. Kun menemme pohjoiseen tai itään, jäävuori ohenee. Olemme etsineet muinaismäntyä jäävuoren reunamilta Pulmankijärveltä Nuorgamista ja Sallasta. Aiomme etsiä myös Venäjältä, koska siellä jäävuori ei kasvanut paksumiksi."

Timonen analysoi Lapin metsänrajamännyn kahdeksan vuosittu-hannen lustosarjaa tilastollisesti ja havaitsi 500:n viime vuoden jaksolla voimakkaan 80-95 vuoden mittaisen syklin. Historialliset lähteet kertovat samaa. 1600-luvulla Thames-virta jäättyi ja Eurooppa kärvisteli pienen jääkauden kourissa. Suomi kärsi useista kadoista ja väkeä kuoli ruttoon ja nälkään.

"Vanhat muistelevat 1930-luvun lämpimiä kesiä ja 1960-luvun koleutta. Vuosilustot kertovat, että 1900-

luvun alussa oli kylmää, samoin 1800- ja 1700-lukujen alussa. Jos ilmasto vaihtelee jatkossa samoin, seuraava lämpimän huippu saapuu 10-25 vuoden kuluttua. Vuoden 2060 säätä vertaan 1600-luvun pieneen jääkauteen. Venäläiset päätyivät samaan tutkiessaan Auringon aktiivisuuden vaihtelua." Ilmasto käyttäytyy kaoottisesti, ja siksi tulevaisuutta ei voi luotettavasti ennustaa. Jos vajaan sadan vuoden sykli toistuu, pieni jääkausi vaimentaa ihmisen omaa vaikutusta ilmastoon. Ruotsalaisten uusimmat tutkimukset viittaavat lämpötilojen alenevan. Jo viiden asteen lasku aiheuttaa sen, että lumi ei ehdi sulaa kesällä ja matkaamme kohti uutta jääkautta. "Nykyään uskomme vankasti ilmaston lämpiämisteoriaan.

Olemme luoneet ilmastopolitiikan, joka joutuu vaikeuksiin, jos ennuste ei toteudukaan. Pohjoisella pallonpuoliskolla kylmyys uhkaa meitä enemmän kuin lämpeneminen", Timonen sanoo.

TAPANI NIEMI

TAPANI NIEMI